

11.00.85
14/07/92

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Бж. № 160/к.р. 18/92 г.
Дата 14.07.1992 г.

СТА Н О В И Щ Е

НА МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНИТЕ ГРИЖИ

по конституционно дело № 18 от 92 година

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА СЪДИИ,

При постановяване на решението си Ви молим да вземете предвид и следните наши съображения:

1. Съгласно чл.23 , т.2 на Всеобщата декларация за правата на човека "всеки човек ,без каквато и да е дискриминация има право на равно възнаграждение за равен труд".

2. Както в Кодекса на труда от 1951 г. така и в този от 1986 г. е прокаран принципът, че за равен труд се полага равно възнаграждение.

3. Размерите на пенсиите за изслужено време и старост се определяха и се определят на основата на трудовия стаж и средното трудово възнаграждение за определен период от време, като съгласно цитираните два Кодекса на труда Министерският съвет решаваше въпросите за основните размери на заплатите и трудовите възнаграждения към тях.

4. Политическите и обществените организации , изброени в чл.10 а от Закона за пенсиите сами са определяли за своя апарат приоритетни по размери заплати било пряко, било както например през 1980 г. - като допълнително увеличение на приетите от Министерския съвет заплати с Единната щатна таблица от 1979 год. -

ЗА АДМИНИСТРАТИВНИЯ И ОБСЛУЖВАЩИЯ ПЕРСОНАЛ.

5. От изложеното личи ,че ръководните щатни служители в изброените в чл.10 а на ЗП организации са се ползвали с привилегията да получават и по-високи пенсии в случаи на аналогични или сродни работи /длъжности/ извън тях ,или без да са приравнявани

6. С вече приетата разпоредба на Закона за пенсиите ,респ. чл.10а от същия се възприема необходимостта да се отстрани привилегията ,посочена в предходната точка 5,,като е оставена възможност в бъдеще време да се усъвършенствува разпоредбата с оглед заменяне на въпросната привилегия с общия принцип при определяне на пенсиите .

В крайна сметка ,считаме ,че посредством чл.10 а се предотвратява възможността за нарушението на принципа "равно възнаграждение за равен труд",което е било осъществявано продължително време , да се прехвърли и в пенсионното осигуряване .

II.На лице са и някои характерни особености на общественото осигуряване в страната .

За провеждане на осигуряването се правят осигурителни вноски ,които не са за сметка на лицата които работят по трудово правоотношение и на това основание са осигурени . Те се внасят от работодателите (предприятия ,фирмите ,дружествата ,организациите на бюджетна издръжка и т.н.) и съгласно чл.148 от Кодекса на труда от 1951 год. не се удържат от осигурените лица .

На второ място ,за времето от 01.01.1964 год.до 01.01.1981 год. по силата ПМС № 84 от 1963г. осигурителни вноски са правени само от стопанските предприятия за техните работници и служители ,като за всички останали необходимите средства за осигурителните плащания са били от държавния бюджет .

Ето защо не може да се подкрепи твърдението ,че засег-

НАТИТЕ ОТ РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ.10 А ОТ ЗП ЛИЦА СА ПРАВИЛИ ОТЧИСЛЕНИЯ ЗА ПЕНСИОННИ ОСИГУРОВКИ И СА ОЩЕТЕНИ С ФАКТА НА НЕПРИЗНАВАНЕТО НА ТРУДОВ СТАЖ ЗА ОПРЕДЛЕНОТО ВРЕМЕ.

ВНАСЯНЕТО НА ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ НЕ ПРЕДОПРЕДЕЛЯ ВЪВ ВСИЧКИ СЛУЧАИ ПОЛЗВАНЕТО НА ЕДНАКВИ И РАВНИ ПРАВА ПО ОБЩЕСТВЕНОТО ОСИГУРЯВАНЕ. ТАКИВА ПРАВА НЕ ПРОИЗТИЧАТ И ОТ ПРОКЛАМИРАНОТО В ЧЛ.51 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРАВО НА ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ. В МНОГО СЛУЧАИ, УРЕДЕНИ СЪС ЗАКОН, НА БАЗАТА НА РАЗЛИЧНИ КРИТЕРИИ СА ВЪВЕДЕНИ И РАЗЛИЧНИ ПО РАЗМЕРИ И СРОКОВЕ ЗА ПЛАЩАНЕ ПРАВА - ПРИ ОТПУСКА ЗА РАЖДАНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА ДЕТЕ, ПРИ МЕСЕЧНИТЕ ДОБАВКИ ЗА ДЕЦА, ПРИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА ВРЕМЕННА НАТРУДОСПОСОБНОСТ, ПРИ ПРАВА НА САМОТНИ МАЙКИ И Т.Н.

РАЗЛИЧИЯ ИМА И ПРИ ПРИЗНАВАНЕТО НА ТРУДОВИЯ СТАЖ, ВЪВЕДЕНИ ПРЕДИ ВСИЧКО С ОГЛЕД ОБЩЕСТВЕНАТА ЗНАЧИМОСТ НА ИЗВЪРШВАНАТА РАБОТА, ДЕЙНОСТ И ДР. НАПРИМЕР ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ СЛУЖЕЩИ, СЕ ЗАЧИТА ЗА ТРУДОВ СТАЖ ВРЕМЕ ПОВЕЧЕ ОТ КАЛЕНДАРНОТО, А ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ПЕНСИИТЕ ЗА ИЗСЛУЖЕНО ВРЕМЕ И СТАРОСТ, НЕ СЕ ЗАЧИТА ТРУДОВИЯ СТАЖ, КОЙТО Е ПОВЕЧЕ ОТ 6 ГОДИНИ ОТ НЕОБХОДИМИЯ ЗА СЪОТВЕТНАТА КАТЕГОРИЯ ТРУД.

СЪГЛАСНО ЧЛ.10 А, АЛ.6 ОТ ЗАКОНА ЗА ПЕНСИИТЕ ОТ ПРАВОТО ДА СЕ ПОЛУЧАВАТ УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПЕНСИИТЕ СИ ЗА ТРУДОВ СТАЖ СЛЕД ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪЛНА ПЕНСИЯ НЕ МОГАТ ДА СЕ ПОЛЗВАТ ЛИЦАТА, ЗАЕМАЩИ РЪКОВОДНИ ДЛЪЖНОСТИ В МИНИСТЕРСТВОТА И ВЕДОМСТВОТА, КАКТО И ТЕЗИ, РАБОТИЛИ В АПРАТА НА ЦЕНТРАЛНИТЕ, ОБЛАСТНИТЕ И БИВШИТЕ ОКРЪЖНИ РЪКОВОДСТВА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ТАЗИ РАЗПОРЕДБА Е В СИЛА ОТ 1975 ГОДИНА.

В СЪЩОТО ВРЕМЕ, БЕЗ НАЛИЧИЕ НА ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ И БЕЗ ВНАСЯНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ СЕ ЗАЧИТА ЗА ТРУДОВ СТАЖ ВРЕМЕТО НА РЕДОВНАТА ВОЕННА СЛУЖБА, КАКТО И ВРЕМЕТО, ПРЕЗ КОЕТО НЕРАБОТЕЩИТЕ ЖЕНИ СЕ ГРИЖАТ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА МАЛКО ДЕТЕ ДО ТРИ-

ГОДИШНА ВЪЗРАСТ.

В ТОЗИ СМИСЪЛ МОЖЕ ДА СЕ ПОСОЧАТ ОЩЕ МНОГО ПРИМЕРИ, ПРИ КОИТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОТДЕЛНИТЕ ГРАЖДАНИ ИЛИ ГРУПИ ОТ ГРАЖДАНИ НА ОСНОВАТА НА СОЦИАЛНИ ПРИЗНАЦИ СА ВЪВЕДЕНИ НЯКОИ ОГРАНИЧЕНИЯ ИЛИ ПРЕДИМСТВА ПО ОБЩЕСТВЕНТО ОСИГУРЯВАНЕ .ТЕЗИ РАЗЛИЧИЯ СА ИЗРАЗ НА ЕДНА ОБЩЕСТВЕНА ОЦЕНКА НА ИЗВЪРШВАНАТА ДЕЙНОСТ И НЕ ПРЕДСТАВЛЯВАТ НАРУШЕНИЕ НА ПРИНЦИПА РАВЕНСТВО И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ, ТАКА КАКТО НЕ Е В НАРУШЕНИЕ НА ТОЗИ ПРИНЦИП И ВЪВЕДЕНОТО С ЧЛ.10 А ОТ ЗП ОГРАНИЧЕНИЕ ПРИ ПРИЗНАВАНЕ НА ТРУДОВ СТАЖ.

МИНИ

